

UJVIDÉKI ÚJIRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Negyed évre 3 kor.

Mejelenik minden csüförtökön és vasárnap.

Felolós szerkesztő: MAYER JÓZSEF
Társaszerkesztő: DR. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Néhány hét Ujvidék parlamentjéből.

alatt formálisan legyőztük és megsemmisítettük az orosz óriást, visszavettük Galícia nagy részét, Przemysl, Lemberget és a többi roppant fontos helyeket. Ezek az események a zsarnokság ősi hazájában, a Dosztojevszkiek, a Turgenjeviek, Gapónok, Puskinok földjén felforgató hatást idéztek elő. A nép, a megcsalt, büvészi személynysézzel narkotikumban tartott nép ébredezni kezdett és szabadulni a fojtogatás alól. Ujra forradalmi mozgalmak kaptak lángra. Egyszerre csak jött a hír: az orosz belügyminiszter egy cári audiencián beadta lemondását. Másnap: az orosz rendőrfőkapitánynak távozni kellett állásából. Majd következett: Nikolajevics nagyherceg Moszkvában kijelentette egy újságíró előtt, hogy fáradt, beteg és hogy nem tér vissza többé mint generaliszsimusz. Azután: öt szocialista дума képviselőt egymásához kötvé, marha kocsiában Szibériába szállítottak, ezzel a hírrel száguldozt egy másik is: Nikolajevics barátjának Carskoje Selóban lévő palotáját levegőbe röpítették, egy harmadik: az orosz minisztertanács permanens üléseket tart és végül a slager az orosz békepárt — élén Kukovcsevel — felülkerekedőben van.

Pár nap alatt valóságos kalejszkop, az események laterna magikája, gyorsan pergő mozija, amit a fáradt szem már követni se bír. Most már minden tételez az orosz debalk. Komoly belső forradalom fenyegeti az országot, a haderő egy hatalmas részét a belső veszélyzetésére kell feloglatni, a készül és kitörni akaró lázadást kell elfojtani, előbb az ország határain belül kell a háborút megnyerni. És azután jön a békepárt, a háborút ellenző és a háborút tovább folytatni nem akaró párt és lassan felülkerekedik az orosz harckatonákon. Oroszországban a helyzet sokkal súlyosabb, mint hisszük. A frontról el kell vonni a hadsereg egy tekintélyes és számottevő részét és azt a forrongó területeken kell elhelyezni. Az agyon maszlagolt nép szeme kinyílt és látja, hogy milyen csapásoknak kell elszennednie a hadseregeknek, hogy hány százezer orosz testvér pusztul el a harcúterén minden igaz ok és indok nélkül. Az orosz nép felébredt, jött a békepárt és most már komolyan és logikusan áhítoznak a béke után.

A háborus nagy esztendő első felének utolsó napján ismét adott életjelt magáról a törvényhatósági bizottság, melynek összes gondjait a városi tanács vállalta magára. A városatyák igazán nem nagyon buzgóknak bizonyultak, s még két tucait sem került ki e közgyűlésen azokból, a kik a városi parlament nem hivatalból való tagjai.

De a kik nem voltak a közgyűlésen jelen, nem sokat mulasztottak. Legfeljebb sajnálhatták, hogy azokat a pregnáns és igaz szavakat, melyekkel *Matkovits* Béla főispán Olaszország perfid eljárását megbélyegezte, nem hallhatták a főispán közismert szép előadásában.

A közgyűlési tagoknak azonban nem volt okuk megbánni a megjelenésüket, mert dr. *Szlezák* Lajos zamatos előadásában megismerhették a helyi események egyikének igen józú incidensét. Aztán meg *Schubert* Rezső kacagtatta meg hálás hallgatóit saját élményeinek nem mindig diszkrét előadásával.

Félőt óra sem volt, s a törvényhatósági bizottság megkezdte nyári szünidejét . . .

A törvényhatósági bizottság szerdán, június 30-án délután 4 órakor tartotta *Matkovits* Béla főispán elnökölte alatt június havi rendes közgyűlését, amelyen megjelentek a tanács tagjai közül: *Profuma* Béla polgármester, dr. *Marcekovich* Imre alpolgármester, *Forster* Géza tanácsnok, dr. *Tapavica* György tanácsnok, dr. *Wagner* Károly tiszti főorvos, *Orbán* Ignác műszaki tanácsos, dr. *Jahn* Robert főszámvevő, dr. *Szabó* Lajos tiszti főügyész, *Profuma* Robert tanácsnok, dr. *Ribiczey* Kálmán tanácsnok, *Bosnyákovics* István tb. főszámvevő, dr. *Belohorszky* Adolf aljegyző, és dr. *Szántó* Aladár aljegyző.

A bizottság tagjai közül: *Balassa* Henrik, *Cselikovics* Vilmos, *Ernst* József, dr. *Gál* Ödön, *Grossinger* János, *Hoffmann* Miksa, dr. *Königstädler* Ottó, dr. *Kubinyi* Károly, *Kurtz* Kornel, *Létics* Veszelin, dr. *Mayer* Oszkár, *Mege-*

si Ferenc, *Milics* Tivadar, dr. *Rózsa* Miksa, *Roth* Vilmos, *Schubert* Rezső, dr. *Szlezák* Lajos, *Stefánovics* Lyubomir és *Sztojkovics* Száva.

Matkovits Béla főispán elfoglalván elnöki székét a közgyűlést a következő nagy tetszést aratott szavakkal nyitotta meg:

Ujvidék szabad király város közönsége felhasználja a mai törvényhatósági bizottsági közgyűlés keretében kínálkozó legelső alkalmat arra, hogy a csaknem az egész világgal immár egy esztendeje a legtisztább önvédelmi harcban álló diadalmas haderőinket, gigászi küzdelmeik közepette az álnok szövetségéstárs részéről ért galád orvtámadás, durva hálátlanság és a történelemben példátlanul álló hitvány szőszeges lelett erzett mérhetetlen felháborodásának és megvetésének kifejezést adjon.

És a midőn az erkölcsi világrend legprimitívabb szabályait rut kalmárkodásból sárba tipró olasz hűtlenséget és kalózkodást ezenel megbélyegzi, — ugyanakkor apostoli királyunk felkent személye iránti legmélyebb hódolatát és törhetetlen hűségét fejezi ki és ezen alattvalói hűség, valamint a hazaszeretet magasatos érzelmeiben és a dicső német és török szövetségéstárs iránti ragaszkodásban még jobban összeforrvra, Ujvidék szab. kir. város közönsége is részt kér magának a végig sértett nemzet amaz erős elhatározásából, hogy a legmesszebb menő áldozatkészséggel, a végsőig megfeszített kitartással és rendületlen bizalommal követi a trónt, a nemzet és a haderő vezéreit azon az uton, melyen annyi diadalban edzett fegyverekre egy újabb igaz ügy és az erkölcsi világrend szolgálatában új feladatot: a hitszegés megtorlása vár.

A főispáni beszéd lelkes eljenzést váltott ki a törvényhatósági bizottságból, mely az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadta s elhatározta, hogy az elfogadott indítványt a trón számlója elé juttatás céljából a miniszterelnökhez felterjeszti.

Ezután *Matkovits* Béla főispán azt indítványozta, hogy Jenő főherceget, a ki hosszabb ideig a közelünkben élt és a városunkat több ízben tisztelte meg a látogatásával, abból az alkalomból, hogy a délnyugati haderők főparancsnokává kinevezetett, a törvényhatósági bizottság részéről hódolattal üdvözöltessék és az ujvidéki szegényeknek adományozott 500 koronaért, a mint ezt a polgármester már megtette, a leghálásabb köszönet nyilvánítsassék. A főispáni indítványt egyhangul elfogadván, dr. *Marcekovich* Imre alpolgármester közölte, hogy a belügyminiszter az árvászéki elnöki állásnak a főjegyzői állással való egybekapcsolását megengedte.

A polgármesteri jelentés, melyet *Profuma* Béla polgármester ismertetett, a rendes keretek között mozog; kiemelendő belőle csupán az, hogy a tanács *Fáth* Ferencet ujvidéki plébánossá törént megválasztása alkalmából irásbelileg üdvözölte.

Reichl I. Ferencnek 1916. július 1-éig fizetési halasztást, az itt működött szintársulat tagjainak 2000 korona segélyt szavaztak meg.

A zárszámadásokat dr. *Jahn* Róbert főszámvevő és *Bosnyákovics* István számvevő előadásai alapján vita nélkül elfogadták, s tudomásul vették, hogy a *Haditermény* R. T. részvényeiből három darab 30.000 korona értékű részvényt jegyeztek a város részére.

A tanácsi előterjesztés alapján elfogadták, hogy a *Pirosi-utcát* *Károly Ferenc József fkg*, a *Kiszácsi-utcát* *Frigyes fkg* és a *Temerini-utcát* *II. Vilmos császár után* nevezzék el s egyuttal megkérték a főispánt, hogy a főudvarmesteri hivataloknál, a hozzájárulás elnyerése céljából, a szükséges lépéseket megtegye.

Özv. *Obrádovics* Tanasziané és özv. *Dvild* Jánosné nyugdíját évi 480 koronában állapították meg, özv. *Horváth* Györgyné kérényét egyelőre levették a napirendről.

Özv. *Mladenovics* Györgyné *Szefianovics* Olgát felvették a város községi kötelékébe, *Hedvics* Béliának pedig kilátásba helyezték.

Miután dr. Sztofalóvits Jéta kórházi főorvosnak újabb 6 heti szabadságot engedélyeztek, és Schubert Rezső, Roth Vilmost s Sztefánnyás Lyubomirt a jegyző-könyvhivelésítésére kijelölték, a közgyűlés véget ért.

Mindenki köteles 90 napra ételkészert beszerezni.

A petrovaradimi várparancsnokság, mely dicséretes buzgalommal tördök a vár területén lakó polgári lakosság közéletmezési ügyével, még ez év elején rendeletet adott ki, mely a város lakosságát arra kötelezi, hogy magát 45 illetve 90 napi ételkészerttel ellássa. A lakosság a része, a mely a katonai intézkedések üdvös voltát értékelni tudja, eleget is tett a rendelet kötelező szabványának; de egy tekintélyes része a lakoságnak sem ennek a rendeletnek nem felelt meg, sem pedig annak, mely ismételtlen figyelmeztetést a rendelet benemintartásának következményeire. Ennek a nemtörődömségnek véget vetendő a várparancsnokság kötelezőleg elrendelte az ételkészertbejelentését. Most, a mikor e bejelentő lapokat átvizsgálták, konstátálták, hogy a civilakosság egy jó része meg mindig nincsen a szükséges ételkészertkészlettel ellátva, a miért is a várparancsnokság átirat az ujjvidéki polgármesteri hivatalnak, melyben felkéri, hogy most még egyszer, utoljára figyelmeztesse a lakosságot a várparancsnokság rendeletének benemintartása következményeire. Profuma Béla polgármester természetesen készséggel tett eleget a várparancsnokság átiratának és pénteken délben a következő szövegű plakát jelent meg:

18493. sz. kig. 1915.

Hirdetmény.

A petrovaradimi cs. és kir. várparancsnokság megkeresése alapján a városi tanács már kétféleképpen hívta fel a város közönségét arra, hogy egy ellenséges körülzárás esetére 45, illetőleg 90 napi ételkészerttel lássa el magát s i. évi április hóban a közönség kötelezőségévé tette, hogy készleteit vallomási iven jelentse be.

E vallomási iven feldolgozása után kitünt, hogy a lakosság csak elenyésző csekély része felelt meg a várparancsnokság rendeletének.

Mint hogy a várparancsnokság i. évi június hó 23-án kélt I. Nr. 326. Res. sz. alatt újból

rámutat az ételkészert ügy komolyságára és megállapítja, hogy az ellátlan lakosságot — ellenséges körülzárás esetére — kivétel nélkül ki fogja utasítani, újból és ismételtlen felhívom a város közönségét, hogy saját érdekében f. évi július hó végéig 90 napi ételkészerttel állandóan megtartandó, illetőleg a jogyasztás haladék nélkül pótolandó.

Az így felhalmozott készlet állandóan megtartandó, illetőleg a jogyasztás haladék nélkül pótolandó.

Ujjvidék szab. kir. város tanácsa, 1915. évi június hó 30-án.

Profuma Béla s. k. polgármester.

A hirdetmény imperatív rendelkezése meggyőzhet mindenkit, hogy a saját érdeke ellen eslelekszik az, a ki a 90 napi ételkészertbejelentést be nem szerzi. A várparancsnokság szokott jogállításával elég hosszú időt engedélyezett, úgy hogy remélhetőleg mindenki beszerzi a 90 napi ételkészert-szükségletét.

Fényes László cikke.

Ujjvidéki vonatkozásokkal.

Az Est pénteki számában Fényes László „Egy hajó — és három vagonrakomány” címmel a főváros ételkészertbevásárlásai körül folyó gazdálkodását teszi éles bírálat tárgyává, mely ujjvidéki vonatkozásainál fogva itt is érdeklődésre tarthat számot.

Fényes László, a legelkülsimertesebb és legírárdatlanabb újságíró egy éjszakai kirándulást tett a központi vásárcsarnokba, hogy személyes meggyőződést szerezzen arról, hogy Budapest vezetősége, mely szép fővárosunk lakosságának közéletmezését intézi, mikép is gondoskodik az ételkészert beszerzéséről? Ezen fáradozása közben épületes dolgokra jött rá, a melyet a jeles újságíró a következőkben mond el:

A három vasuti teherkocsi.

A központi nagy vásárcsarnok vaskapuja már régen csukva és néma sötétség táton az önk harcterein, elmegyünk mellettük befordulunk a nagy épület oldalán a Sólház-utcába. Átmegyünk a csirkepiac kukorékoló csöndjében, a sinektől barázdált kirakodóhoz, az ugynevezett kis vásárcsarnokhoz, ennek is zárva most a vaskapuja. De ácsorgó embereket találunk, egy asszonyt is Schwarz Samunét, a kinek joga van bemenni. Kérjük meg őt, vezessen be.

— Nagysádnak joga van bemenni?

— Elég trittdelget fizettem.

— ... ?

— A mit most kihordanak, az mind az enyém.

— Ugyan, ne tessék illet beszélni. A főváros hozatott vidékről a közönségnek zöldséget, ezt közvetlenül méreti ki a fővárosi ételkészertfiókokkal.

— Én vettem meg, — mondja Schwarzné asszony — két fillérvél kilóját.

— Kedves ténsasszony, édes nagysád, ne tessék tréfálni.

— Én? Én, mint cégnő tréfálok? Dehogy tréfálok. Zwei kronen per métercentmet. Tessék bejönni. Ha tetszik, átadom az urnak, a mennyiért vettem. Az egészet.

Csodálkozva, hogy ime, a kereskedelembe is hogyan viccelnek, hogy két fillérvért lehet egy kiló zöldbabot kapni, beléptem a vaskapun. Tessék vigyázni, sötét van, a sinekben meg ne tessék botolni.

A kis zseblámpa halmokra világít rá. A barna halmok egész sántáborokban uralkodnak a sinek közti területet, három vasuti teherkocsi körül. A vasuti kocsi száma: 54466, 59775, 98606. Rajta van a ragcédula: Ujjvidék—Budapest, vásárcsarnok.

Köröskörül a barna halmok gözölgnek. Savanyu füst száll belőlük, ha gazdaságban tetszetek kint lenni: az ökröknek szokták a csalamadét ilyen savanyura beveremlni. Minden halomban tíz zsák van, egy zsák ötven kiló. Van 70 ilyen zsákhalom.

— Mi van ezekben a zsákokban?

— Zöldbab. Viasz-bab.

— Már megint viccelnek?

Egy kis peniculus elő a kötény alatti pénzes zacskóból, egy nyisszantás a zsák száján: kiomlik belőle a rothadt zöldbab, folyik a leve, az egész „kis vásárcsarnok”, területe zöldbablében uszik. Egyik zsák a másik után, a melyeket fölnyitjuk: önti magából a barna gözölt zöldbabot; ha megfogom a zsákokat, érzem a babbüvely formáját, forró minden zsák, minden zsákhalom aljából csurog a zöldbab leve.

A jó üzlet.

— Mi történik itt?

— A főváros reggel Schwarznének eladta 2 fillérvél. Schwarzné ki is fizette, de nem veszi át, már nem tud válogatni belőle. Ha átvénné, neki kellene kiszállítani a szemét-telepre. Így meg a főváros költsége.

— A főváros mennyiért vette Ujjvidéken ezt a zöldbabot?

— Negyvenhat fillérvél kilóját. És a szállítási költség mázsánként négy korona, a provízió két korona, zsák mázsánként öt korona. Ez tizenegy korona és negyvenhat korona mázsánként

a bab, került tehát összesen métermázsánként ötvenhat koronába. És az itteni kirakodást és most a szeméttelepre fuvarozás! Kapott ellenben mázsánként két koronát, ennek a szegény asszonynak a pénze siratja.

— Ki vette Ujjvidéken ezt a babot?

— Ujjvidéken és környékén a főváros megbízottai, mázsánként 2 korona provízióval.

— Kik a megbízottak?

— A Magyar Etelkészert Szállítási Részvénytársaság, főalkalmazottja Grósz Sándor. És közvetlen a főváros egyik alkalmazottja, Schönwald Gyula. Ezek aztán felhajtókkal dolgoznak.

A felhajtók Drozdikné szikvizgyáros, Zeiger Samu ügynök, Kovács Bálint seprőgyáros, Andreas Szecsőszi, egy Mihajlovics nevű szerb és még a helyi ügynökök. Nekik az az érdekük, hogy minél többet vegyenek, hiszen annál több a provízió. Hát vettek és vettek bármilyen áron. Azáltal, hogy tömegesen megjelentek Ujjvidéken és környékén: felhajtották az árakat, mikor pedig már, az idény előrehaladtával, napról-napra olcsóbbodni kellett volna.

Nézzük meg a szállítólevelet: három vagon zöldbabot — két-százhetven métermázsza — berakták a kocsiába pénteken, telít legalább szerdán, csütörtökön vásárolták, összeszorított zsákokban. A vasut jól dolgozott, a katonaság nem akadályozta, szombaton reggel itt volt a három vagon zöldbab. De az előbbi hozatalokból is sokat kellett szemétre fuvarozni, azért hozzá sem nyultak. Szombaton, vasárnap a zsákokkal fojtott vagonokban ott illedt a szép zöldbab, vajbáb egész máig. Ma aztán eladták Schwarznének, mázsáját két koronájával, hogy válogasson belőle. De mire válogatásra került volna a sor, már a vagonokból csurgott a gözölgő bab leve, hát Schwarzné inkább megfizette az 540 koronát és nem szaporította a kárát a hiábavaló válogatás munkaköltségével.

— Mäskor is fordult már ez elő?

— Két hete vásárol a főváros, már ötödikben. Most is lent áll egy hajórakomány a Dunán.

Egy hajó zöldség.

Menjünk le a Dunához. Az Elevátorhoz közel, ott áll a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság 681. számú uszályhajója. Nagyon síkos a fedélzet a csurgó zöldség levétől. Zöldbab 375 métermázsza és burgonya 300 métermázsza gözölgő a hajón. És egy kevés — pár mázsza — káposzta. Az ám csak a csuszós ilyen szabadon dinsz-

telt állapotban.

Ezt a hajót Ujvidékről szerdán, június 23-án indították el. A szedés, vásárlás, berakodás legalább három nap. Június 20-ka óta tehát zsákba fojtva, egymásra halmozva áll a hétszáz métermázsza zöldbab és új burgonya. Megérkezett a hajó 25-én este. Azóta is ott áll a rakomány, öszezsufolva, forrók a zsákok, ha a burgonyához hozzányulok, valamelyik oldalán bezsalad a kezem a szép új krumpliába. Ma már sokat fuvaroztak belőle el a szentlőrinci szemételepre. (Legalább miért nem a sertéseknek?) A burgonya métermázsáját Ujvidéken 16 koronájával vették, holott, a míg a főváros küldöttéi meg nem jelenek az ujvidéki piacon, 10 korona volt. A 16 korona lokárhoz jön métermázsánként a provízió, a zsák, a szállítás 11 koronája.

Mikor tegnap látták, hogy a krumpli is rothadni kezd, a javát eladták Buxbaum Romunak (Mátyás-utca 9.) kilenc koronájával. Százötven mázsát adtak el neki 9 koronájával, a fővárosnak 16 meg 11, azaz 27 koronájába került mézsánként. A hajó babjából még Löbl Aladár vett 500 zacskó vajbabot, kilóját öt fillérért, a miért a főváros 46 fillért fizetett. És a többi költség, a mi volt vele, a provízió, a szállítás. A vászonzacskó maga kerül a fővárosnak 24 fillérjébe. Egy zacskóba öt kiló bab megy. Az ötkilós zacskó olt 24 fillér, az öt kiló bab, került: ötször 46 fillérbe, ehhez 24 fillér a zacskó ára, összesen tehát 2 korona 54 fillérbe és a főváros kapott érte csomagonként 25 fillért. Ugyebár jó üzlet?

A babot és burgonyát hajnalban kezdték a szemételepre hordani. A mint vissza, átjövünk a vásárcsarnok háta mögötti téren, új rakárhelyiséget méltóztatnak látni. Ott bent, a lécek közt, ott is rothadt a zöldbab. Az ügynökök sok províziót kaphattak, a szemételek jó drága trágyát kap, teik a főváros kasszájából.

Most legalább tudjuk, miért emelkedtek annyira Ujvidéken az élelmiszerek piaci árai.

Zöldség és főzelékfélék maximális ára.

Payerle Nándor rendőrfőkapitány a piacon eladásra kerülő zöldség- és főzelékfélék árát a további intézkedésig a következőképen állapította meg:

Vajbab a termelő 20 fill., az elárúsító 24 fill. zöld bab a termelő 10 fill., az elárúsító 14 fill. hüvelyes borsó a termelő 30 fill.,

az elárúsító 34 fill. új burgonya a termelő 14 fill., az elárúsító 16 fill. zöld hagyma csomója (csomóban 3—4 drb) a termelő 8 fill., az elárúsító 10 fill. fokhagyma csomója (csomóban 3—4 drb) a termelő 10 fill., az elárúsító 12 fill. új kaposzta fej a termelő 20—30 fill. az elárúsító 26—36 fill. zöldség csomagja a termelő 6 fill., az elárúsító 8 fill. kalarábé csomagja (csomóban 3 drb. a termelő 12 fill., az elárúsító 14 fill.érét köteles adni.

Aki ezen meghatározott árúknál többet követel, annak eljárását visszaélésnek fogják minősíteni és az 5600/914 B. M. elnöki sz. körrendelet alapján 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Megjegyezzük, hogy ezen rendelkezések az 5 óra utáni nagyban árusításra nem vonatkoznak.

Izgatással vádolt ujvidéki kereskedő, írnök és nyomdatulajdonos.

Az ujvidéki kir. törvényszék csütörtökön tárgyalta *Alexievits* K. Luka kereskedő és társának: *Gyukits* Velimir írnök és *Uglyesits* Milutin nyomdatulajdonos sajtó útján elkövetett nemzetiségi gyűlöletre való izgatás miatti bűnügyét.

A bíróság elnöke dr. *Fischer* Frigyes, tagjai *Szabó* Imre és dr. *Rúth* Agoston voltak. A vádat dr. *Bertin* Lajos kir. ügyész képviselte, a vádlotak védelmét dr. *Hadzsi* Szilárd ügyvéd látta el.

Az volt a vád, hogy *Alexievits* K. Luka ez év elején szerb nyelvi naptárt adott ki „Szveti Száva” cím alatt, amelyben a cikkek s az ezek keretében közölt képek oly elhelyezték, hogy bár magukban véve nem inkriminálhatók, de egymással összefüggően a szerb nemzetiségben a magyar nemzet elleni gyűlölet felkeltésére alkalmasak. Így „Isten senkinek sem marad adósa” című régi népeposz szövege között Károly Ferenc József trónörökös és Zita főhercegnasszony képét közölte; „A kereszténység üldözése a kereszténység kezdetéből Konstantin koráig” című történelmi töredék szövege között néh. Ferenc Ferdinánd és családja képét hozta. Inkriminálta továbbá az ügyész, hogy egy képet közölt, amely a szerajevói tüntetést ábrázolja a tüntetők kezében a király arcképét ábrázoló zászlóval, végül pedig inkriminálta azt a képet, amely egy kozák századost egy magyar népfelkelő tiszttel a legjobb barátságban ábrázol, annélkül, hogy a kép alatt megjelölje volna a kozák tiszt fogoly voltát.

Gyukits Velimir ellen az volt a vád, hogy a naptár szerkesztésében közreműködött, *Uglyesits*

Milutin ellen pedig, hogy ő volt a naptár nyomdásza.

A feljelentést a boszniai országos kormány tette az ujvidéki ügyészségnél.

Alexievits K. Luka azzal védekezett, hogy a cikkek és képek inkriminált elhelyezése merő véletlen volt, őt semmiféle izgatató tendencia nem vezette, hanem a képeket fontosságuk szerinti sorrendben állította össze, s minthogy az egész naptár szövegrésze 16 oldal, a képek ilyen elhelyezése szándékosan nem történhetett, annál kevésbé, mert így sem foglalnak magukban semmi büntetendő cselekményt. A cikkelyeket régi könyvekből vette át, a képeket pedig az „Interessante Blatt” után közölte. Egyébként a megjelenés előtt a polgármesteri hivatalban és az ügyészségnél bemutatva és ezek a terjesztést megengedték.

Gyukits Velimir azzal védekezett, hogy ő csak korrektor volt, *Uglyesits* Milutin pedig azzal, hogy ő mint nyomdász a cenzurázott sajtótermék felülbizálására nem jogosult.

A vád és a védőbeszéd meghallgatása után a bíróság félérai tanácskozásban meghozta ítéletét, mely szerint *vádoltakat jelenti*, mert az inkriminált sajtóközleményben az izgatás tényálladékat megállapítani nem lehet.

Az ügyész az ítélet ellen felebbezet.

HIREK

Polit György ügye. *Polit* György ujvidéki kereskedő, népfelkelő-altiszt, a kiről hónapokkal ezelőtt az a hír terjedt el, hogy halálra ítélték és felakasztották, pntéken állt a petrovaradini várparancsnokság hadbírósa előtt lázadásal vádolva. A bíróság az ügyet letárgyalván *Polit Györgyöt májsfél évi börtönrreítelte*.

Gyászünnepegy. Az ujvidéki református egyház néhai nagynevű s nagyérdemű püspökének, *Baksay* Sándornak emlékeztére ma vasárnap délelőtt 10 órakor templomában gyászünnepegyt tart, melyen az emlékeztet *Molnár* Hugó református lelkész mondja.

Három vaggon buzaliszt. Báró *Ghulány* Imre földművelésügyi miniszter Ujvidék városának újabb 300 métermázsza tiszta buzalisztet utalt ki, melyet a Dárdai Gözmalom R. T. már ide is szállított. A három vaggon lisztet a város elraktározatja s kizárólag a kórházak részére tartja fent.

A Dunafürdő ügye. Az ujvidéki közönség az idén kegyetlen lesz lemondani a dunai fürdőjé-

ről, mert, a mint értesülünk, az uszoda alkalmas hely hián, nem fog felállíttatni. A ki a Dunában fürdeni akar, kénytelen vagy Péterváradra az uszodába vagy a strandfürdőbe menni.

Nincsen koleránk. A kedden kolerában megbetegedett katona állapota lényegesen javult s már tul is van a veszélyen. Egy másik *Bercsenyi* Miklós-utcai eset negatívnak bizonyult úgy, hogy jelenleg a város koleramentes.

Kitüntetés a Vörös Kereszt jelvénynyel. *Ferenc Szalvatór* főherceg, mint a Vörös Kereszt Egylet védnökhelyettese dr. *Grigorjevics* Dusán II. o. főtörzsvorvosnak, a petrovaradini erdőkórház parancsnokának, dr. *Walko* Károly tanár II. o. főtörzsvorvosnak, az ujvidéki rögtönzött járványkórház parancsnokának, dr. *Vitaliani* Emil törzsvorvosnak, az ujvidéki tart. kórház parancsnokának, dr. *Weinstein* Emil törzsvorvosnak, a kamenici hadapróiskola volt orvosának, dr. *Mensik* József ezredorvosnak, az ujvidéki vesztegzári kórház parancsnokának, dr. *Bussan* Brunó ezredorvosnak, a rumai járványkórház és laboratorium parancsnokának, dr. *Brezovszky* Nándor népi. ezredorvosnak az ujvidéki tart. kórháznál és dr. *Jassniger* Károly népi. segédorvosnak a petrovaradini erdőkórháznál a katonai hadi egészségápolás körüli különös érdemeik elismeréséül a Vörös Kereszt körüli érdemek II. o. tiszteleti jelvényét díjmentesen adományozta.

Halálozás. Özv. *Leopold* Jakabné szül. *Hetzl* Erzsébet, a jótékonyaságról ismert urasszony június 29-én 68 éves korában Ujsóvén meghalt. Az elhunytban dr. *Wagner* Vilmos tekintélyes ujvidéki ügyvéd s földbirtokos anyósát gyászolja.

Az élelmicikkek árának maximálása. A városi tanács a miniszterium engedélyét megkapván, az élelmicikkek árának maximalását határozta el, s a tarifa-tervezet elkészítésével dr. *Marcezkovich* Imre alpolgármestert bízta meg, a ki a sok tételből álló táblázat összeállításával behatóan foglalkozik s alkalmasint a jövő hét folyamán készül el.

Ezüst koszoru helyett liba. A Nádassy-szintársulat, a mely a télen s tavasszal minálunk is tartott néhány hétig jeles előadásokat, jelenleg Makón játszik a közönség óriási partfogása mellett. A társulat primadonnája *Révész* Ilonka, a nálunk is előnyösen ismert szubrett, a kinek szerdai jutalomjátékáról egyik makói lapban néhány *közér* sort lelünk. Ime: „Rövid néhány hét alatt becézett kedvence lett

a makói közönségnek Révész Ilonka, az operett előadások valóságos üdvöskéje. Tegnap volt a jutalomjátéka, méltó jutalma decens és fáradhatatlan művészetének. Először is teljesen zsufolt ház, másodszor is több kosárra való virág, harmadszor is egy eleven liba volt a jutalom. Ez utóbbi e háborus drágaságban fölé a békés szezonok ezüstkoszorújával. Temérdek taps és kihívás is jutott Révész Ilonkának, aki Luxemburg grófia Juliettjét adta kitüntetésnek.

Hősi halál. Hartmann Sándor Urszentiván község aljegyzője, ki az északi harctéren teljesített hadiszolgálatot, életének 35-ik évében május 22-ikén hősi halált halt. A megdicsőültben dr. Wagner Károlyné és Ziegler Ferencné édes testvérüket veszítették el.

Uj jogtudor. Dr. Kron Gyula ügyvédjelöltet, lapunk munkatársát a napokban promoveálták a budapesti egyetemen a jogtudományok tudorává.

43—50 éves B osztályú népfelkelők minden pótdíj nélkül háborura azonnal érvényes életbiztosításokat köthetnek az Első Magyar Általános Biztosító társaságnál. Felvilágosítást ad ezen társaság ujvidéki főügynöksége, Andrássy-utca 2. szám.

Nyolc korona negyedéves előfizetési díj beküldése mellett, feltételeink értelmében ingyen megkapja a Pesti Napló „Háborus Album” című remek díszkötetbe kötött ajándék-albumát, mely közel 500 mélynyomású képen a világháború legérdekesebb jeleneteit örökíti meg. A Pesti Napló hazafias, modern, kitünően értesült napilap. Haditudósítói az összes harcterekről gyors és kimerítő tudósításokkal szolgálnak. Kiadóhivatal: Budapest, Vilmos császár-u. 55. Kérjen ismertetést.

Megdicsőült hősök. Az ujvidéki kórházakban az elmúlt héten a következő katonák hunytak el: Csanák István 3/12 népl. e. őrn. Debrecen 1879., Horváth Károly 5/2 hid. oszt. hidász Szt. Adorján 1383., Petrovits József Et. Tr. Gr. korn. 8/8 civ. kocsis Zenta 1897., Vondrák Venzel 57/3 gy. e. gyal. Untertepanitz 1895., Keszthely György 37/7 gy. e. gyal. Kastelsuaurac 9877.

A szerkesztésért ideiglenesen felel: **dr. Königstättler Ottó.**

Előfizetési felhívás.

Az ólomkatonának szinte végtelen serege vonul fel a harcra edzetten a haladás, a kitartás, bizalom és győzelem hitének zászlaja alatt az újságok hasábjain. És vivja nehéz, lelkesítő, buzdító harsát idehaza ugyanazzal a lelkesedéssel, elszántsággal, önfeláldozással, mint a hazы védelmében a fronton küzdő vitéz katonáink milliói. Az újsághasábjai sorakozó ólomkatonák hűjják nap-nap után a riadót, hogy az itthon való háboruban is győznünk kell. Fel kell fegyverkeznünk, hogy 11 hónap gigászi küzdelme után se

hamvadjon el lelkesedésünk, áldozatkészségünk, végső győzelmünkben vetett hitünk lángja.

Es kérdés nélkül mondhatjuk, hogy ha ma az egész országban példakép emlegetik, hogy a háboru sebeinek és bajainak enyhítésére, a Vörös Kereszt, a hadbavonultak családjai, a vak és rokkant katonák, az elesettek özvegyei és árvái, a sebesülteő ellátása és a hadsegélyezés minden nemes és hazafias akciója javára, az élelmiszerek árának mérséklése érdekében legtöbbet dolgozott Ujvidék, ugy az

Ujvidéki Hírlap

hasábjain új erővel, új energiával küzdő ólomkatonáknak volt a legtöbb része. Ott volt az „Ujvidéki Hírlap”-nak szerkesztőségi gárdája mindenütt, ahol a közönség lelkesedését, áldozatkészségét éleszteni kellett.

Harcolt sulyos, nehéz viszonyok közt, mikor a lap költségeit legnagyobbbrészt fedező hirdetések a minimumra csökkentek és amikor előfizetőink jelentékeny részének a harcterre küldjük ma lapunkat és csak a háboru, után számolhatunk az előfizetési díjak kiegyenlítésére.

Mindenkinek áldozatot kell hozni ezekben a sorsdöntő időkben, de sem egyes polgárok, sem vállalatok nem hoznak nagyobb áldozatot mint az újság, melyről pedig az ország vezető férfiaiolt kezdve a legegyszerűbb polgárig elismeri mindenki, hogy nehéz, fontos, hazafias hivatását sohasem teljesítette magasztosabban, mint ezekben a történelmi időkben.

Az Ujvidéki Hírlap

e harcok tüzeiben el nem csüggedő hittel, bizalommal fordul a hivatását, éjt-napot egybeforaszto munkáját megértő, méltányló közönséghez és kéri, hogy támogatásával tegye lehetővé, hogy ugy, mint eddig, a legjobb, a legértelmesebb és legszinvalóságosabb vidéki újságok egyike maradjon.

Julius 1-én új előfizetést nyitunk az Ujvidéki Hírlapra. Kérjük régi olvasóink táborát, ujjítsák meg mielőbb előfizetéseiket.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Egész évre . . . . . 12 korona
Fél évre . . . . . 6 korona
Negyed évre . . . . . 3 korona

**Ki mit lát,
Ki mit tud,
Ki mit hall
közölje az
Ujvidéki Hírlappal.**

KÉT EGYMÁSBA
nyiló, szépen butorozott
SZOBA
azonnalra bérbe kerestetik.
Ajánlatok a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Árverési hidetmény.

A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az ujvidéki vasuti állomás teheráru raktáraiban *július 22-én* délelőtt 9 óraker fognak azonnali készpénz fizetés mellett nyilvánosan eladatni.

MEGÜVÉTELRE

KERESTETIK
egy jól felszerelt, főleg szép-irodalmi művekből álló

könyvtár.

Ajánlatok a kiadóhivatalban adandók le.

Gyakornok

kerestetik Klein Oszkár Drogéria részére, kellő középiskolai képzettséggel. Kezdő fizetéssel megállapodás szerint. Ajánlatok lehetőleg személyesen (Kossuth Lajos-u. 25.) kéretnek.

Egy magyar és német nyelvet tudó BONNE vagy gyermekkertésznő egy 3 éves gyermekhez felvétettik.

Bővebbet a kiadóhivatalnál.

EGY KISASSZONY,

a ki az írásbeli teendők elvégzésére is alkalmas — azonnal felvétetik

Urbán Ignác

könyv és papír kereskedésében.

OLCSÓN KIADÓ LARÁS

4 utcai szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Irodának is megfelel, miután világos. Továbbá: 2 utcai szoba, előszoba, konyha, villamosmegállónál.

Vasuti-ut 2. szám
Kovács Sándornál,
vagy László villában a kórhazzal szemben.

ELADÓ HÁZ!
Duna-utca 26. számú emeletes ház szabad-
:: kézből eladó. ::
Bővebbet ugyanott a
:: háztulajdonosnál ::
3—3

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Buza-tér 5. szám.

Hirdetési ügynököt alkalmaz a kiadóhivatal.